

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobců: **a) WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci**, se sídlem Kamenná 835/13, Brno - Štýřice, **b) GATEWAY INVESTMENT, INC.**, se sídlem 1821 Logan Avenue, Cheyenne, Wyoming 82001, USA, zastoupený Mgr. Pavlem Říčkou, advokátem se sídlem Litevská 1174/8, Praha 10 - Vršovice, **c) Management Investment Group Inc.**, se sídlem 16192 Coastal Highway, Lewes, Delaware 19958, USA, zastoupený Mgr. Petrem Mikyskem, advokátem se sídlem Boleslavská 13, Praha 3, proti žalované: **Česká národní banka**, se sídlem Na Příkopě 28, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobců b) a c) proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 6. 2015, č. j. 8 Af 19/2015 – 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 15. 6. 2015, č. j. 8 Af 19/2015 – 38, byla odmítnuta žaloba žalobců b) a c) (dále jen „stěžovatelé“), kteří se domáhali zrušení rozhodnutí Bankovní rady České národní banky (dále jen „ČNB“) ze dne 22. 1. 2015, č. j. 2015/7901/CNB/110, jímž byl zamítnut rozklad žalobce a) (dále jen „účastník řízení“) a potvrzeno rozhodnutí České národní banky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 9. 10. 2014, č. j. 2014/46853/CNB/110. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta žádost účastníka řízení o obnovu řízení, ve kterém mu bylo podle ust. § 28 odst. 1 písm. f) zákona č. 87/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spořitelních a úvěrních družstvech“) odňato povolení působit jako družstevní záložna a zároveň mu bylo uloženo, aby se počínaje dnem doručení rozhodnutí zdržel některých povolených činností družstevní záložny.

Městský soud v odůvodnění usnesení uvedl, že proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu řízení podal žalobu nejen účastník řízení, ale rovněž stěžovatelé. Všichni také podali žalobu rovněž proti rozhodnutí, jímž bylo účastníku řízení odňato povolení působit jako

družstevní záložna. O této žalobě ve vztahu ke stěžovatelům městský soud rozhodl usnesením ze dne 5. 8. 2014, č. j. 5 Af 31/2014 - 132, kterým ji odmítl. Toto usnesení potvrdil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 20. 1. 2015, č. j. 2 As 151/2014 - 71, ze kterého vyplývá, že je nutno rozlišovat mezi vztahem soukromoprávním mezi účastníkem řízení jako právnickou osobou a jeho členy a vztahem veřejnoprávním mezi ČNB a účastníkem řízení. Odnětím povolení účastníků řízení působit jako družstevní záložna nebyla dotčena veřejná subjektivní práva stěžovatelů. Jelikož napadeným rozhodnutím byla zamítnuta žádost účastníka řízení o obnovu řízení o odnětí tohoto povolení, vyslovený závěr musí nutně platit i v otázce aktivní žalobní legitimace stěžovatelů v dané věci. Tito ostatně ani v žalobě neuvedli, jaká jejich subjektivní veřejná práva měla být napadeným rozhodnutím dotčena. Nedostatek aktivní legitimace je přitom zjevný již z obsahu žaloby.

Proti usnesení městského soudu podali v zákonné lhůtě stěžovatelé kasační stížnost, ve které uplatňují důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Stěžovatelé dovozují, že byli správními rozhodnutími omezeni v dispozici s členskými právy, resp. v právu vlastnit majetek a nakládat s ním, když vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné jen ve veřejném zájmu, na základě zákona a za náhradu (čl. 11 Listiny základních práv a svobod). Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že správním rozhodnutím, jehož obnovu se účastník řízení neúspěšně domáhal, bylo zasaženo i do jejich veřejných subjektivních práv a jsou tedy aktivně legitimováni k podání žaloby proti rozhodnutí, kterým byl zamítnut rozklad účastníka řízení a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně o zamítnutí žádosti o obnovu řízení. Z uvedených důvodů navrhli, aby napadené usnesení městského soudu bylo zrušeno a věc vrácena městskému soudu k dalšímu řízení. Pro případ, že by se Nejvyšší správní soud ztotožnil s názorem městského soudu, je podle přesvědčení stěžovatelů nezbytné pohlížet na ně jako na osoby zúčastněné na řízení ve smyslu ust. § 34 odst. 1 s. ř. s. Pro tento případ pak požádali, aby o jejich postavení jako osob zúčastněných ve smyslu citovaného ustanovení bylo rozhodnuto.

ČNB ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázala na své vyjádření k žalobě, v němž vyslovila pochybnost o aktivní legitimaci stěžovatelů. Podle zákona o spořitelních a úvěrních družstvech nejsou stěžovatelé účastníky správního řízení a ani netvrdili, že ve správním řízení byla porušena jejich práva. ČNB se ztotožnila s argumentací městského soudu, který důvodně poukázal na rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu ve vztahu k účastenství v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu členů spořitelních a úvěrních družstev. Z důvodu, že stěžovatelé nebyli napadeným rozhodnutím bezprostředně dotčeni na svých právech a povinnostech, nemohou být ani osobami zúčastněnými na řízení ve smyslu ust. § 34 odst. 1 s. ř. s. Proto ČNB navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnili stěžovatelé v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal pochybení ve smyslu ust. § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

V daném případě bylo rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 4. 4. 2014, č. J. 2014/3539/570, odňato účastníkovi řízení povolení působit jako družstevní záložna a zároveň mu bylo uloženo, aby se počínaje dnem doručení tohoto rozhodnutí zdržel některých povolených činností družstevní záložny. K rozkladu účastníka řízení bylo toto rozhodnutí potvrzeno rozhodnutím ČNB ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2014/7620/CNB/110. Následně podal účastník řízení návrh na obnovu tohoto řízení, tomuto návrhu však správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 4. 4. 2014, č. j. 2014/3539/570, nevyhověl. O rozkladu podaném proti tomuto rozhodnutí rozhodla ČNB žalobou napadeným rozhodnutím.

pokračování

Předmětnou problematikou se Nejvyšší správní soud již zabýval v rozsudku ze dne 20. 1. 2015, č. j. 2 As 151/2014 - 71, ve kterém řešil otázku aktivní legitimace ve vztahu k rozhodnutí ze dne 4. 4. 2014, č. j. 2014/3539/570, které bylo potvrzeno rozhodnutím ČNB ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2014/7620/CNB/110, o odnětí povolení účastníkovi řízení působit jako družstevní záložna. V citovaném rozsudku posuzoval Nejvyšší správní soud zákonnost usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 8. 2014, č. j. 5 Af 31/2014 - 132, kterým byla, stejně jako v nyní posuzované věci, odmítnuta žaloba stěžovatelů proti rozhodnutí o odnětí povolení působit jako družstevní záložna.

Nejvyšší správní soud mimo jiné uvedl, že z jeho konstantní judikatury (např. rozsudky ze dne 27. 4. 2006, č. j. 4 Aps 3/2005 - 35, publ. pod č. 905/2006 Sb. NSS, ze dne 22. 2. 2011, č. j. 2 Afs 4/2011 - 64, publ. pod č. 2260/2011 Sb. NSS, nebo ze dne 24. 2. 2011, č. j. 7 As 111/2010 - 163, všechny dostupné na www.nssoud.cz) vyplývá, že pro aktivní legitimaci k podání žaloby není rozhodující, zda bylo s dotčeným subjektem jednáno jako s účastníkem správního řízení či nikoli. Podstatné je tvrzení o porušení jeho veřejného subjektivního práva, tedy že došlo k zásahu do jeho právní sféry. Stěžovatelé však netvrdili, že byli zkráceni na svých právech ve smyslu ust. § 65 s. ř. s. Zkráceným na veřejných subjektivních právech byl pouze adresát napadeného správního rozhodnutí, kterým byl účastník řízení, a nikoliv stěžovatelé. Z toho také vychází zákon o spořitelních a úvěrních družstvech, podle něhož je jediným účastníkem řízení o odnětí povolení pouze dotčená družstevní záložna. Stěžovatelé jako členové účastníka řízení disponují pouze právy odvozenými z tohoto jejich postavení. Městský soud proto podle názoru Nejvyššího správního soudu nepochybil, když žalobu podle ust. § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. odmítl.

Tyto závěry vztahující se k žalobě proti rozhodnutí o odnětí povolení působit jako družstevní záložna lze podle Nejvyššího správního soudu aplikovat i ve vztahu k rozhodnutí, kterým nebyla povolena obnova takového řízení. Podstata obou řízení je ve vztahu k dotčení práv stěžovatelů stejná. Jediným účastníkem řízení o odnětí povolení působit jako družstevní záložna je pouze družstevní záložna. Řízení o odnětí povolení, jakož i následující řízení o obnově tohoto řízení, by se mohlo přímo dotknout pouze práv družstevní záložny. Ve vztahu k členům družstevní záložny, tj. vůči stěžovatelům, však dotčení na veřejných subjektivních právech absentuje. Je nutno rozlišovat mezi vztahem soukromoprávním, tj. vztahem mezi účastníkem řízení jako právnickou osobou a jeho členy jako subjekty, které jsou v souladu s právními předpisy a stanovami družstevní záložny oprávněny podílet se na jeho činnosti a vytváření jeho vůle, a vztahem veřejnoprávním, mezi ČNB jako správním orgánem a účastníkem řízení, v němž je účastník řízení adresátem správního rozhodnutí. Jen ve vztahu k němu lze dovozovat dotčení ve smyslu ust. § 65 s. ř. s. Zkráceným na veřejných subjektivních právech byl pouze adresát napadeného správního rozhodnutí, kterým byl účastník řízení, a nikoliv stěžovatelé. K zásahu do jejich veřejných subjektivních práv napadeným rozhodnutím proto nemohlo dojít. Názor zastávaný stěžovateli by vedl k neomezenému rozšiřování okruhu dotčených subjektů. Nedostatek oprávnění stěžovatelů k podání žaloby lze navíc shledat již v absenci žalobního tvrzení o zásahu do jejich veřejných subjektivních práv, které je podle soudního řádu správního základním předpokladem procesní aktivní legitimace. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tedy městský soud nepochybil, pokud se žalobou stěžovatelů věcně nezabýval.

Nejvyšší správní soud se přitom nemohl zabývat otázkou, zda stěžovatelům náleží postavení osob zúčastněných na řízení v dalším řízení o žalobě účastníka řízení. V dané věci se Nejvyšší správní soud mohl zabývat pouze zákonností napadeného usnesením o odmítnutí žaloby stěžovatelů.

Z výše uvedených důvodů není kasační stížnost důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. zamítl. O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ust. § 109 odst. 2 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a ČNB žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Účastníkem řízení o kasační stížnosti podle ust. § 105 s. ř. s. bylo i WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci jako účastník řízení. Ve vztahu k němu vycházel Nejvyšší správní soud z toho, že případný úspěch stěžovatelů v řízení o kasační stížnosti by bylo možno chápat i jako jeho procesní úspěšnost. Stěžovatelé však nebyli úspěšní, a proto Nejvyšší správní soud nepřiznal náhradu nákladů řízení ani účastníku řízení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2010, č. j. 2 Afs 76/2009 - 81).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 10. září 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu